
PRESENTACIÓ

Teniu a mans la publicació senyera del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears: *la memòria del Ces sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears*, corresponent a l'any 2006, que, des de 2001 ençà, escodrinya la realitat econòmica, laboral i social de les nostres Illes.

Una mirada enrera a les cinc memòries precedents em permeten assegurar, des del reconeixement als que ho han fet possible, que s'està bastint un corpus, rigorós i científic, des de la participació més àmplia i plural de la nostra societat, relatiu a tot allò que fa referència als aspectes econòmics i sociolaborals de les nostres Illes. Un corpus que és la destil·lació de moltes hores de debats, d'anàlisi i de discussions, sempre des del consens com a peonyora preuada i servada per tots, amb l'objectiu de contribuir a l'estructuració i vertebració social de la nostra comunitat, respectant, sí, el mandat estatutari, però sobre tot des del convenciment de voler jugar un paper actiu en bastir una democràcia participativa.

La pintura que dibuixa de la nostra societat la Memòria del CES 2006 és complexa i contradictòria, com no podia ser d'una altra manera, i aquesta és una de les virtuts que té la nostra Memòria. No amaga res, intenta donar llum a tots els racons que per un motiu o un altre són representatius de la nostra societat, i el que és més important, que alhora d'acarar un comentari sobre aquesta realitat complexa, això s'ha fet a través del consens de tots els grups socials que estan representats al CES: empresaris, sindicats i organitzacions més representatives de la societat civil organitzada de les Illes Balears.

La Memòria del CES 2006 presenta una sèrie de novetats respecte a les Memòries dels anys anteriors, i que pel seu interès i valor informatiu especialment rellevant voldria comentar. Entre d'altres novetats es poden destacar, de manera general:

- S'ha ampliat notablement la base estadística de la Memòria, ja que en total s'inclouen 180 quadres més i 65 gràfics més, que es poden consultar al *CD-card* adjunt.
- S'han homogeneïtzat totes les sèries estadístiques pel període 2000-2006 i s'ha inclòs el càlcul de la seva tendència, així el lector no només pot situar l'evolució de l'exercici 2006 respecte al 2005, sinó també la seva evolució respecte al sexenni 2000-2005, i fer evident així les tendències del període.

i, de manera particular:

Pel que fa al capítol 1: s'ha inclòs, per la seva rellevància i actualitat, un apartat monogràfic dedicat al *canvi climàtic* i els estudis que sobre aquest tema s'han fet a Balears. S'ha incorporat un requadre dedicat al "*Marc Input-output de Balears, Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera*", on es fa una anàlisi acurada respecte al canvi estructural dels darrers vint anys. L'apartat d'indústria inclou un apartat nou dedicat a la política industrial. L'apartat de turisme actualitza el valor del índex de posició competitiva turística de Balears. També s'inclou un apartat nou sobre el turisme urbà de Palma, que mostra la bona valoració dels diferents aspectes de Ciutat, i un altre sobre el turisme de segona residència. Altrament, l'apartat dedicat a l'estudi d'IMPACTUR 2006, i la seva comparativa amb l'IMPACTUR 1987, posa de relleu els canvis estructurals de la nostra activitat principal. L'anàlisi dels pressupostos públics de la CAIB, Consells insulars i Ajuntaments

de les Illes Balears inclou per primera vegada l'anàlisi de les seves liquidacions. Finalment, l'apartat de la Societat del Coneixement i de la Informació inclou un nou subapartat dedicat a la Societat de la Informació on destaca el paper capdavanter de Balears, juntament amb Catalunya i Madrid, fet que corrobora la importància que té la societat civil en la incorporació de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Pel que fa el capítol 2: s'han actualitzat els índexs del CES sobre la qualitat del treball, que mostren relativament la bona situació de Balears respecte a la resta de CA, i, s'ha incorporat un tractament novedós en la base de dades, per incloure sempre que ha estat possible, una classificació de les dades per gènere. L'apartat de la Seguretat Social inclou informació fins ara no existent pel que fa a la pensió mitjana per pensionista, i no per pensions. En aquest cas, dins l'arc mediterrani, només Tarragona, Girona i València presenten imports superiors als de les Illes Balears.

Pel que fa el capítol 3: s'han ampliat i millorat els indicadors sobre els nivells de benestar, sobre les migracions i la població estrangera, i és especialment recomanable, pel seu interès, la lectura del nou apartat dedicat a les llars i els models de família de les Illes Balears. S'ha fet un esforç per ampliar la informació de l'apartat de salut, tant pel que fa a l'anàlisi dels recursos sanitaris públics i privats, com a l'activitat assistencial. A l'apartat dedicat als serveis socials s'ha dedicat un estudi monogràfic a les situacions de dependència, jugant el CES un rol impulsor per fer front a les dificultats que representa la preparació d'un sistema d'informació que permeti comprendre, valorar i planificar l'actuació sobre les situacions de dependència. També cal destacar l'apartat dedicat als indicadors de gènere de la dona. Són aquestes una més de les informacions que el lector només podrà trobar compendiada a la Memòria del CES 2006.

Després d'aquest breu comentari sobre les novetats de la Memòria del CES 2006, vull fer esment a una reflexió més global i comprensiva del què és i representa ja avui la Memòria del CES 2006. Sense cap mena dubtes és la publicació que presenta, avui per avui, la informació més exhaustiva sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears. Això, evidentment no seria possible sense els més de cent col·laboradors que directa i indirectament col·laboren en aquesta publicació, que compta amb una àmplia representació de professors de la UIB, tècnics superiors de la CAIB, professionals de prestigi del món de l'empresa i dels serveis professionals, empresaris, sindicats, i associacions de l'economia social i solidària.

El consens que reflecteix els comentaris d'aquesta Memòria és sense cap mena de dubtes uns dels valors més preuats d'aquesta publicació, complint així, un dels mandats estatutaris que fonamenten la nostra actuació com institució al servei dels ciutadans de les Illes Balears.

Si la memòria de cada any és la visió del batec més recent de la nostra societat, molt valuós per a tots aquells que necessiten o desitgen del seu coneixement, el conjunt de tots aquests batecs aniran configurant, al llarg del temps, l'alè vital del coneixement de la nostra pròpia societat per viure en un món canviant, ple de reptes i cada vegada més global, on el coneixement del passat i la comprensió de les forces que hi bateguen per obrir-se camí, pot projectar-nos al futur amb més certes que improvisacions.

Per tot això, des de l'agraïment i des del compromís, em sent plaent de poder presentar la Memòria del CES 2006 amb l'ànim d'haver contribuït a conèixer-nos un poc més.

Llorenç Huguet Rotger

President del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

COMISSIONS DE TREBALL DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL QUE HAN PARTICIPAT EN LA MEMÒRIA DEL CES 2006 SOBRE L'ECONOMIA, EL TREBALL I LA SOCIETAT DE LES ILLES BALEARS

Nota: Composició actualitzada a 26 de setembre de 2007

COMISSIÓ DE TREBALL D'ECONOMIA, DESENVOLUPAMENT REGIONAL I MEDI AMBIENT

TITULARS

- José Oliver Mari	(GRUP I, CAEB)
- Vicenç Tur Tur*	(GRUP I, CAEB)
- Fernando Galán Guerrero	(GRUP II, CC.OO)
- Llorenç Pou Garcías	(GRUP II, UGT)
- Josep I. Aguiló Fuster***	(GRUP III, UIB)
- Esteve Bardolet Jané	(GRUP III, Govern)

SUPLENTS

- Miquel Vidal Fullana	(GRUP I, CAEB)
- Alfonso Meaurio Flamen	(GRUP I, CAEB)
- Baltasar Piñeiro Pico	(GRUP II, CC.OO)
- Javier Bustamante Moreno**	(GRUP II, UGT)
- Margalida Payeras Llodrà	(GRUP III, UIB)
- Miquel Rullan Coll	(GRUP III, CIM)

* President

** Conseller amb incompatibilitat sobrevinguda des de 21 de juliol de 2007, atès el seu nomenament, mitjançant el Decret 96/2007, de 20 de juliol (BOIB núm. 112, de 21 de juliol) com a director general de Planificació Estratègica de la Conselleria de Treball i Formació

*** Va formar part d'aquesta comissió fins el seu cessament, produït mitjançant el Decret 87/2007, de 20 de juliol (BOIB núm. 112, de 21 de juliol) Reunions celebrades els dies 29 de juny i el 5 de juliol de 2007 per aprovar la proposta del capítol I: Panorama econòmic, de la Memòria del CES 2006 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

COMISSIÓ DE TREBALL D'OCUPACIÓ I RELACIONS LABORALS

TITULARS

- Isabel Guitart Feliubadaló	(GRUP I, CAEB)
- Manuel Gómez López	(GRUP I, CAEB)
- Rafael Borràs Enseñat	(GRUP II, CCOO)
- Manuel Pelarda Ferrando	(GRUP II, UGT)
- Javier Tejero Isla	(GRUP III, CIME)
- Lluís Vallcaneras Nebot *	(GRUP III, Medi ambient)

SUPLENTS

- Miquel Perelló Quart	(GRUP I, CAEB)
- Gabriel Rosselló Homar	(GRUP I, CAEB)
- Julia Sánchez Moreno	(GRUP II, CC.OO)
- Joana M ^a Alorda Fiol	(GRUP II, UGT)
- Miquel Rullan Coll	(GRUP III, CIM)
- Antoni Fuster Zanoguera	(GRUP III, Ens locals)

*President

Reunions celebrades el dia 27 de juny de 2007 per aprovar la proposta del capítol II: Mercat de treball i Seguretat social, de la Memòria del CES 2006 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

COMISSIÓ DE TREBALL D'ÀREA SOCIAL

TITULARS

- Antonio Vilella Paredes	(GRUP I, CAEB)
- Gabriel Rosselló Homar	(GRUP I, CAEB)
- Eva Cerdeiriña Outerial *	(GRUP II, CCOO)
- M ^a Carme Orte Socías	(GRUP II, UGT)
- Margalida Bordoy Seguí	(GRUP III, A. Cons.)
- Miquel Alenyà Fuster	(GRUP III, Govern)

SUPLENTS

- Jaime Bauzá García	(GRUP I, CAEB)
- Salvador Servera Jaume	(GRUP I, CAEB)
- Agustina Canosa Valdomar	(GRUP II, CCOO)
- Margarita Báñez Moreno	(GRUP II, UGT)
- Magdalena Bordoy Seguí	(GRUP III, A. Cons.)
- José D. Bonnin Forteza	(GRUP III, S. pesquer)

*Presidenta

Reunions celebrades els dies 19 i 26 de juliol de 2007 per aprovar la proposta del capítol III: Qualitat de vida i protecció social, de la Memòria del CES 2006 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

COMISSIÓ DE TREBALL DE LA MEMÒRIA DEL CES 2006 SOBRE L'ECONOMIA, EL TREBALL I LA SOCIETAT DE LES ILLES BALEARS*

- Antoni Lluís Gilet	(GRUP III, UIB)	- Sr. Llorenç Pou Garcías	(GRUP II, UGT)
- Isabel Guitart Feliubadaló	(GRUP I, CAEB)	- Sr. Fernando Galán Guerrero	(GRUP II, CCOO)
- Sr. Miquel Vidal Fullana	(GRUP I, CAEB)	- Sr. Esteve Bardolet Jané	(GRUP III, Govern)

* Actualment aquesta comissió no té president. El conseller Josep I. Aguiló Fuster (grup III, UIB) va ser membre i president d'aquesta comissió fins el seu cessament, produït mitjançant el Decret 87/2007, de 20 de juliol (BOIB núm. 112, de 21 de juliol)

IGUALMENT, PARTICIPEN EN AQUESTA COMISSIÓ, AMB VEU I SENSE VOT:

- Vicenç Tur Tur (GRUP I, CAEB i president de la Comissió de Treball d'Economia, Desenvolupament Regional i Medi Ambient)
- Javier Tejero Isla (GRUP III, CIME), per delegació del president de la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals
- Lluís Vallcaneras Nebot (GRUP III, Medi Ambient),
- Eva Cerdeiriña Ouerlial (GRUP II, CCOO i presidenta de la Comissió de Treball d'Àrea Social)

Reunions celebrades els dies 1 de desembre de 2006, i, els dies 12 de gener, i, el 5, 7 i 12 de setembre de 2007 per aprovar els índexs, col·laboradors i textos definitius de la Memòria del CES 2006 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

El plenari del CES de dia 26 de setembre de 2007 va aprovar la Memòria del CES 2006 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

ÍNDEXS DELS TÈCNICS I COORDINADORS DE LA MEMÒRIA DEL CES 2006 SOBRE L'ECONOMIA, EL TREBALL I LA SOCIETAT DE LES ILLES BALEARS

DIRECCIÓ I SERVEIS TÈCNICS

DIRECCIÓ

Ferran Navinés Badal
Assessor econòmic del CES

SECRETARIA GENERAL*

Núria García Canals
Secretària general del CES

* Nota: Pere Aguiló Crespi va ocupar la Secretaria General del CES fins al seu cessament, produït mitjançant el Decret 71/2007, de 12 de juliol (BOIB núm. 105 EXT., de 13 de juliol)

SERVEIS TÈCNICS DEL CES

SERVEIS ECONÒMICS

Ferran Navinés Badal

SERVEIS JURÍDICS

Núria García Canals

BECARIS

Catalina Pol Matheu
Carme Santos Oliver

ÍNDEX DE COORDINADORS DE LA MEMÒRIA DEL CES 2006 SOBRE L'ECONOMIA, EL TREBALL I LA SOCIETAT DE LES ILLES BALEARS*

Pere Aguiló Crespi	Mercat de treball i Seguretat Social*. Capítol II.	Onofre Martorell Cunill	Transport i comunicacions*. Capítol I.10
Araceli García Ros		Josep Ll. Oliver Torelló	Necessitats i serveis socials. Les organitzacions associatives. Capítol III.9
Pere Albertí Huguet	Economia social i solidària. Capítol III.8		
Antoni Barceló Veny	Construcció. Habitatge* Capítol I.7. Capítol III.6	Jaume Orfila Timoner	Salut i serveis sanitaris. Capítol III.3
Catalina Barceló Horrach		Juan Pérez Artigues	
M ^a Antònia Carbonero	Demografia i llar. Capítol III.2	Rafael Romero Ferrer	
Silvia Carretero Quevedo		Maria del Carme Orte Socias	Educació. Capítol III.4
Ferran D. Lluch Dubon		Belen Pascual Barrio	
Joan Carrió i Vidal	Comerç. Capítol I.9	Lluís Ballester Brague	
Josep Mallol Vicens		Margalida Payeras Llodrà	Institucions financeres. Capítol I.11
Antoni Fleixas Antón	La nova política industrial Col·laboració al capítol I.6	Llorenç Pou Garcias	Benestar econòmic i distribució de la renda. Capítol III.1
Joan Fortuny Siquier	Sector industrial*. Capítol I. 6.6	José Antonio Roselló Rausell	Administracions públiques i finançament autonòmic. Capítol I.12.6
Javier Franconetti Manchado	Sector industrial*. Capítol I.6	Pere Salvà Tomàs	El sector primari. Capítol I.5
Joan B. Llorens Beltrán de Heredia	Administracions públiques i finançament autonòmic. Capítol I. 12.3, 12.4 i 12.5	Bàrbara Terrasa Pont	Societat del coneixement i de la informació. Capítol I.14
Francisco Martínez Espinosa	Justícia i arbitratge*.	Lluís Vallcaneras Nebot	Medi ambient. Capítol I.13
Ladislao Roig Bustos	Capítol III.7		

* Nota: els apartats de la Memòria que no figuren en aquest índex han estat elaborats pels Serveis Tècnics del CES, i els que incorporen (*) han comptat amb la seva col·laboració.

ÍNDEX GENERAL

CAPÍTOL I. PANORAMA ECONÒMIC	1
1. PANORAMA INTERNACIONAL	15
1.1. L'evolució econòmica internacional i de les grans regions econòmiques	15
1.2. Els Estats Units	24
1.3. La Unió Europea	25
1.4. El Japó	27
1.5. La resta del món	28
1.6. L'economia mundial i el canvi climàtic	28
2. UNIÓ EUROPEA	31
2.1. Introducció	31
2.2. Previsions econòmiques	34
2.3. La política econòmica i monetària	38
2.3.1. Primer any dels programes nacionals de reformes	38
2.3.2. Anàlisi de la política monetària i l'evolució de l'euro	41
2.4. El balanç de l'estratègia europea d'ocupació, el diàleg social i la protecció social	43
2.4.1. El balanç de l'estratègia europea d'ocupació	44
2.4.2. El diàleg social i les relacions laborals	44
2.4.3. La protecció social	47
2.5. La política de cohesió per al 2007-2013 i la política regional	50
2.5.1. La política de cohesió per 2007-2013: acord d'Espanya i la comissió del seu pla i prioritats	50
2.5.2. La política regional	51
2.6. L'espai europeu d'investigació: noves perspectives	54
3. ECONOMIA ESPANYOLA	57
3.1. Evolució econòmica	57
3.2. Els sectors productius	60

3.2.1. El sector primari	61
3.2.2. La indústria i l'energia	61
3.2.3. La construcció	62
3.2.4. Els serveis	63
3.3. La política monetària i la inflació	64
3.4. El sector públic	66
3.5. La recerca, el desenvolupament tecnològic i la innovació (R+D+I)	71
4. LES BALEARS: ANÀLISI REGIONAL I PER ILLES	75
4.1. Introducció	75
4.2. Anàlisi de la conjuntura econòmica de les Illes Balears	75
4.2.1. El creixement conjuntural de l'oferta	76
4.2.2. El creixement conjuntural de la demanda	78
4.2.3. La inversió estrangera	86
4.3. Anàlisi regional per comunitats autònomes	86
4.3.1. El sector primari	91
4.3.2. La indústria	92
4.3.3. La construcció	92
4.3.4. Els serveis	93
4.3.5. El creixement diferencial sectorial	93
4.4. Els preus	95
4.5. La renda, el consum, l'estalvi i la capacitat de finançament	96
4.5.1. L'evolució de la renda per càpita i de la renda familiar bruta disponible	96
4.5.2. L'anàlisi de la demanda, el consum, l'estalvi i la capacitat de finançament	107
4.6. El comportament dels excedents i la inversió privada	115
4.7. Estimació de l'output gap de les Illes Balears	116
L'ECONOMIA A LES BALEARS A PARTIR DEL MARC «INPUT-OUTPUT» 2004	119
1. Els comptes simplificats de la comptabilitat regional de les Illes Balears i de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera 2004	119
2. La taula «input-output» 2004 de les Illes Balears i de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera	122
2.1. Les Balears	123
2.2. Mallorca	130
2.3. Menorca	134
2.4. Les Pitiüses	135

5. EL SECTOR PRIMARI	143
5.1. Introducció	143
5.2. Els recursos humans en el sector primari	144
5.3. El subsector agrari	145
5.3.1. Els trets generals	145
5.3.2. L'agricultura	147
5.3.3. La ramaderia	148
5.4. El subsector forestal	149
5.5. El subsector pesquer	149
6. SECTOR INDUSTRIAL	151
6.1. Introducció	151
6.2. L'evolució de les empreses industrials	153
6.3. L'evolució de l'ocupació	154
6.4. L'evolució de les branques industrials	156
6.4.1. L'energia	156
6.4.2. Les indústries relacionades amb el sector de la construcció	160
6.4.3. El comerç exterior i la indústria exportadora	162
6.4.4. Les indústries relacionades amb la demanda interior de consum	162
6.5. El grau d'utilització de la capacitat productiva i la inversió	166
6.6. La política de promoció industrial	167
Col·laboració: La nova política industrial. <i>Antoni Fleixas Antón</i>	168
7. CONSTRUCCIÓ	169
7.1. Introducció	169
7.2. Factors de producció	170
7.2.1. Materials de construcció	170
7.2.2. L'ocupació	173
7.2.3. Els costos dels factors	174
7.3. La producció	175
7.3.1. La inversió pública	175
7.3.2. La inversió privada	176
8. TURISME	185
8.1. Introducció	185
8.2. Evolució dels principals mercats turístics internacionals	

competidors de les Balears	186
8.3. L'índex de posició competitiva turística de Balears (IPCTB)	188
8.4. L'evolució de les Balears en relació amb les comunitats autònomes competidores de les illes	190
8.5. La demanda turística a les Balears	191
8.5.1. El nombre de turistes arribats a les Balears	192
8.5.2. Els mitjans de transport dels turistes i la distribució per illes	193
8.5.3. El <i>hub</i> de l'aeroport de Palma i el transport aeri de baix cost	194
8.5.4. Les arribades per nacionalitats per via aèria i per illes	197
8.5.5. L'estacionalitat per mitjans de transport, per illes i per temporades	199
8.5.6. L'estada mitjana i les estades per illes	206
8.5.7. El perfil del turista	208
8.5.8. El nivell de fidelització i de satisfacció dels turistes nacionals arribats a les balears	209
8.6. L'oferta turística a les Balears	210
8.6.1. La capacitat de l'oferta d'allotjament per illes	210
8.6.2. El nivell d'ocupació dels establiments turístics	212
8.6.3. La rendibilitat dels hotels i de les empreses turístiques a les balears	216
8.6.4. El «tot inclòs»	219
8.6.5. L'oferta complementària	220
8.6.6. La diversificació dels productes turístics	221
8.6.7. El turisme urbà a palma	222
8.6.8. El turisme de segona residència	224
8.7. La despesa turística de les Balears	226
8.7.1. La despesa dels turistes per mercats d'origen	226
8.7.2. La despesa dels turistes per usos del paquet turístic	228
8.7.3. La despesa dels turistes per zones de destinació	229
8.8. L'ocupació laboral en el sector de l'hostalatge i la restauració	229
8.9. Les principals macromagnituds del sector turístic	231
8.10. Els pressuposts de les comunitats autònomes per turisme	235
9. COMERÇ	237
9.1. Introducció	237
9.2. Estructura empresarial del sector comercial	238

9.3. Els centres comercials	240
9.4. Els agregats principals del sector comercial	240
9.4.1. Grans trets del sector del comerç a les Illes Balears i a l'Estat espanyol	240
9.4.2. Anàlisi del sector del comerç a les Illes Balears	241
9.5. L'evolució conjuntural del comerç al detall	243
9.5.1. Dades d'opinió del sector del comerç al detall	244
10. TRANSPORTS I COMUNICACIONS	245
10.1. Introducció	245
10.2. Els transports	245
10.2.1. El transport de viatgers	247
10.2.2. El transport de mercaderies	249
10.2.3. Altres activitats annexes al transport	250
10.2.4. Anàlisi comparativa de les branques del transport	251
10.3. Les activitats postals	251
10.4. Anàlisi de la conjuntura de l'any 2006	252
10.4.1. El transport marítim	252
10.4.2. El transport aeri	253
10.4.3. El transport terrestre	253
10.4.4. Les activitats postals	254
10.4.5. Les telecomunicacions	254
11. INSTITUCIONS FINANCERES	255
11.1. Introducció	255
11.2. Les entitats bancàries	256
11.2.1. La dimensió de la xarxa d'oficines	256
11.2.2. El servei bancari	258
11.2.3. El crèdit dels bancs, de les caixes d'estalvis i de les cooperatives de crèdit a les Balears	258
11.2.4. Els dipòsits en els bancs, en les caixes d'estalvis i en les cooperatives de crèdit a les Balears	261
11.2.5. El flux financer de les Balears	262
11.2.6. La productivitat de les entitats bancàries	263
11.3. La Societat de Garantia Recíproca ISBA	264
11.4. El mercat de la borsa	265
12. ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES I FINANÇAMENT AUTONÒMIC	267
12.1. Anàlisi pressupostària	267

12.2. La comunitat autònoma	268
12.2.1. Introducció	268
12.2.2. L'àmbit del pressupost	269
12.2.3. El pressupost de l'administració general	269
12.2.4. El deute acumulat	277
12.3. Els consells insulars	277
12.4. Els ajuntaments	281
12.5. L'administració de l'estat	282
12.6. L'anàlisi del finançament de la comunitat autònoma, dels consells insulars i dels ajuntaments	284
12.6.1. El finançament de la comunitat autònoma	284
12.6.2. El finançament dels consells insulars	291
12.6.3. El finançament dels ajuntaments	293
13. MEDI AMBIENT	295
13.1. Els informes sobre el canvi climàtic	295
13.2. L'anàlisi del medi ambient a les Illes Balears	300
13.2.1. Els recursos naturals	300
13.2.2. Els residus	301
13.2.3. El litoral	303
13.2.4. El patrimoni natural	303
13.2.5. Altres àmbits	309
13.3. Els indicadors de sostenibilitat de la Gestió Integral de les Zones Costaneres (GIZC)	312
14. SOCIETAT DEL CONEIXEMENT I DE LA INFORMACIÓ	313
14.1. Introducció	313
14.2. Anàlisi del sistema d'innovació de les Illes Balears	314
14.3. Els resultats de la política d'R+D+I	317
14.3.1. Programa de potenciació de recursos humans	317
14.3.2. Programa de reforçament de la base científica	318
14.3.3. Programa de foment de l'articulació del sistema d'innovació de les Illes Balears	319
14.3.4. Programa de suport a la innovació i a la creació d'empreses innovadores	320
14.3.5. Programa de difusió de la cultura científica	323
14.4. Societat de la informació	324

CAPÍTOL II. MERCAT DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL	325
1. MERCAT DE TREBALL	329
1.1. Panorama general de l'ocupació	331
1.1.1. Anàlisi de les dades d'afiliació a la Seguretat Social	331
1.1.2. Anàlisi de l'enquesta de població activa	342
1.1.3. Anàlisi comparada de les taxes d'activitat, d'ocupació i d'atur de les Balears i d'altres comunitats autònomes	344
1.1.4. L'índex de qualitat del treball (IQT)	352
1.1.5. Indicadors d'avaluació per a l'Estratègia Europea d'Ocupació (EEO).....	356
1.2. Anàlisi de l'ocupació	358
1.2.1. L'ocupació per situacions laborals	358
1.2.2. La temporalitat	360
1.2.3. Els ocupats i els assalariats per tipus de jornada, per sexe i per sector econòmic	362
1.2.4. L'atur, les demandes d'ocupació i les col·locacions	363
1.2.5. La contractació	368
1.2.6. Les accions formatives i l'ocupació	374
1.3. La negociació col·lectiva	375
1.3.1. Anàlisi comparada de les Balears en relació amb Espanya	375
1.3.2. La negociació col·lectiva a les Illes Balears	376
1.4. L'evolució de l'activitat del TAMIB	383
1.5. La seguretat i la salut laboral	385
1.5.1. Introducció	385
1.5.2. El marc normatiu de la prevenció de riscos laborals	386
1.5.3. L'activitat administrativa pública en la prevenció de riscos laborals	387
1.5.4. L'activitat privada en la prevenció de riscos laborals	392
1.5.5. La negociació col·lectiva i la prevenció de riscos laborals	397
1.6. La sinistralitat laboral	398
2. SEGURETAT SOCIAL	407
2.1. Introducció	407
2.2. La recaptació de la Seguretat Social	407
2.3. Les despeses de la Seguretat Social	409
2.3.1. Anàlisi comparativa de les pensions contributives per comunitats autònomes, per províncies i per municipis de les Balears	410

2.3.2. Anàlisi de les pensions contributives segons els diferents règims	419
2.3.3. Anàlisi dels subsidis	422
2.4. La protecció per atur	422
2.5. Les mútues asseguradores d'accidents de treball	429
CAPÍTOL III. QUALITAT DE VIDA I PROTECCIÓ SOCIAL	431
1. BENESTAR ECONÒMIC I DISTRIBUCIÓ DE LA RENDA	439
1.1. Introducció	439
1.2. El nivell de consum privat	441
1.3. La distribució de rendes	444
1.4. La pobresa a les Illes Balears	448
2. DEMOGRAFIA I LLAR	451
2.1. La dinàmica de la població	451
2.2. Els components de la dinàmica demogràfica	461
2.2.1. La natalitat i la fecunditat	464
2.2.2. La nupcialitat i la divorcialitat	469
2.2.3. La mortalitat	477
2.2.4. Les migracions i la població estrangera	483
2.3. Les llars i els models de famílies de les Illes Balears	490
2.3.1. La composició i els models de família	490
2.3.2. Les maneres de convivència	492
2.3.3. Les dissolucions matrimonials	493
3. SALUT I SERVEIS SANITARIS	495
3.1. Panorama de la salut	495
3.1.1. La mortalitat	495
3.1.2. La morbiditat	497
3.1.3. Els accidents	497
3.1.4. Les malalties de declaració obligatòria	500
3.1.5. La sida	501
3.1.6. Les interrupcions voluntàries de l'embaràs	501
3.2. Els serveis sanitaris	501
3.2.1. Legislació, normativa i noves polítiques de salut	501
3.2.2. Finançament de la salut	502
3.2.3. L'assegurança sanitària	504

3.2.4. Els recursos assistencials	504
3.2.5. L'activitat assistencial	509
4. EDUCACIÓ	523
4.1. El sistema escolar de les Illes Balears	523
4.1.1. La situació educativa a les Illes Balears	523
4.1.2. L'escolarització de l'alumnat estranger	533
4.1.3. El treball legislatiu de la comunitat autònoma de les Illes Balears	540
4.2. El sistema universitari de les Illes Balears	541
4.2.1. Evolució de la matrícula en els darrers anys	545
4.2.2. La UNED i la UOC en l'oferta i la demanda de l'alumnat de les Illes Balears	549
4.2.3. Estudis de tercer grau a la UIB	550
4.2.4. Professorat de la UIB	553
4.2.5. Pressupost	554
5. CULTURA	557
5.1. Els pressuposts	557
5.2. Les arts plàstiques	557
5.2.1. La programació institucional, les fundacions i els museus	558
5.2.2. La programació comercial	559
5.3. La música	560
5.3.1. Els festivals	560
5.3.2. «Un hivern a Mallorca»	561
5.3.3. La Fundació La Caixa	561
5.3.4. La Fundació Sa Nostra	561
5.3.5. Discogràfiques	561
5.3.6. La Fira del Disc	561
5.4. L'edició	562
5.5. El teatre	562
5.5.1. L'activitat als teatre i als auditoris	562
5.5.2. La projecció a l'exterior	562
5.6. Cinema	564
5.6.1. Els festivals de cinema	564
5.6.2. El cinema comercial	564
5.6.3. El cinema promocionat per les fundacions	564
5.7. Els mitjans de comunicació	565
5.8. Les biblioteques	565

5.9.	La contribució de la UE a la cultura	565
5.9.1.	El paper de les polítiques internes i dels programes de la UE	566
5.9.2.	Les relacions exteriors de la UE	566
5.9.3.	Objectius d'una agenda europea per a la cultura	567
6.	HABITATGE	569
6.1.	La situació de l'habitatge a l'estat espanyol	569
6.1.1.	La situació dels preus i l'accessibilitat a l'habitatge a Espanya	569
6.1.2.	Valoració de l'execució del pla estatal de l'habitatge	570
6.1.3.	L'avantprojecte de la llei del sòl	571
6.1.4.	Modificació de la llei hipotecària	572
6.1.5.	La qualitat de l'entorn urbà	572
6.2.	L'evolució de l'habitatge a les Illes Balears	573
7.	JUSTÍCIA I ARBITRATGE	583
7.1.	Introducció	583
7.2.	Els jutjat i els tribunals	585
7.2.1.	El Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears	585
7.2.2.	L'Audiència Provincial	585
7.2.3.	El Tribunal del Jurat	585
7.2.4.	El Partit Judicial de Palma	585
7.2.6.	Partit Judicial de Manacor	588
7.2.7.	Partit Judicial d'Eivissa	588
7.2.8.	Partit Judicial de Maó	588
7.2.9.	Partit Judicial de Ciutadella	589
7.2.10.	Oficina d'investigació patrimonial	589
7.2.11.	Oficina d'ajuda a les víctimes del delictes	589
7.3.	La fiscalia	589
7.3.1.	L'àmbit penal	589
7.3.2.	Els judicis ràpids	591
7.3.3.	La vigilància penitenciària	591
7.3.4.	La jurisdicció de menors	592
7.3.5.	La Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta	592
7.3.6.	L'activitat de la Fiscalia	592
7.4.	L'arbitratge	593
7.4.1.	La Direcció General de Consum	593
7.4.2.	La Direcció General de Transports	593
7.4.3.	La Cambra de Comerç	593

8. ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA	595
8.1. Introducció	595
8.2.1. Les cooperatives	595
8.2.2. Les societats laborals	595
8.2.3. Les confraries de pescadors	595
8.2.4. L'ocupació registrada	595
8.2. Productors de mercat	595
8.3. Les institucions financeres socials	598
8.3.1. L'Estalvi ètic	598
8.3.2. El Mont de Pietat de Balears	599
8.3.3. La Caixa Rural	599
8.3.4. L'obra social de les caixes d'estalvi	599
8.4. Els asseguradors d'economia social	599
8.5. Les iniciatives de responsabilitat social corporativa	599
8.6. Les fundacions	599
8.7. Els productors de no mercat	601
8.7.1. Les iniciatives de Comerç Just	601
8.7.2. Les iniciatives ambientals i d'inserció sociolaboral	602
8.7.3. Les iniciatives laborals d'integració de persones amb discapacitats	602
8.7.4. Les iniciatives de caràcter humanitari	602
8.7.5. La Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària (REAS)	603
8.7.6. Els fons de cooperació i solidaritat	604
9. NECESSITATS I SERVEIS SOCIALS. LES ORGANITZACIONS ASSOCIATIVES	605
9.1. Introducció	605
9.2. Discapacitat i dependència	606
9.3. Serveis socials d'atenció primària	612
9.3.1. Els serveis socials	612
9.3.2. El municipi i els serveis socials d'atenció primària	614
9.3.3. Les prestacions socials	618
9.4. Vulnerabilitat i exclusió social a les Illes Balears	619
9.4.1. L'exclusió social i la vulnerabilitat: el marc conceptual	619
9.4.2. Els factors d'exclusió i vulnerabilitat a les Illes Balears	622
9.4.3. La ciutadania i la participació política. La necessitat de la intervenció pública	632
9.5. Dona: indicadors de gènere	633
9.6. Les organitzacions associatives	637

9.6.1. El dret d'associació al nostre país	638
9.6.2. L'evolució de les associacions registrades	638
9.6.3. Les associacions juvenils	640
9.6.4. Les associacions amb persones voluntàries	640
9.6.5. Les associacions d'immigrants	640
9.7. Immigració	641
9.7.1. El permís de residència com a condicionant dels drets	641
9.7.2. L'ocupació i la immigració	643
9.7.3. L'accés a l'habitatge	643
9.7.4. Actuacions als països d'origen dels immigrants	645
ÍNDEX DE QUADRES I GRÀFICS*	647
Índex de quadres	647
Índex de gràfics	659

* Els índexs de quadres i gràfics de l'annex estadístic es poden consultar al CD-card i a la web: ces.caib.es